

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **I. K.**, zastoupen JUDr. Alžbětou Prchalovou, advokátkou se sídlem Brno, Dřevařská 25, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 11. 2004, č. j. 61 Az 80/2004-20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 1. 4. 2004, č. j. OAM-1294/VL-07-17-2004. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem, na základě dostatečně zjištěného stavu věci a bylo přesvědčivě odůvodněno.

Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Zejména namítá, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a skutková zjištění správního orgánu nemají oporu ve spisech, v některých případech jsou dokonce v rozporu

s nimi. Správní orgán pak překročil meze správního uvážení, neboť nevzal v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců účinnou do června 2001. Jeho rozhodnutí tak lze považovat za rozhodnutí rutinní, které nevychází z objektivně zjištěného stavu věci. Pokud krajský soud rozhodnutí žalovaného nezrušil, je třeba jeho rozsudek považovat také za nepřezkoumatelný. Dále stěžovatel namítá, že sice nebyl pronásledován takovým způsobem, jak to vyžaduje § 12 zákona o azylu, nemohl se však o pomoc na žádnou instituci obrátit, neboť všechny tyto instituce jsou na Ukrajině provázány s mafií. Ukrajina je podle stěžovatele zemí, kde se nelze účinně domoci ochrany svých práv, neboť soudnictví je narušováno politickými zásahy a korupcí. Stěžovatel neměl žádné prostředky na úplatky a proto se nemohl na polici ani jinou instituci obrátit. Svůj případ považuje za hodný zvláštního zřetele podle § 14 zákona o azylu, neboť se obává o život svůj i své rodiny. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; požádal také o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Stěžovatelovy ekonomické problémy na Ukrajině rozhodně za azylově relevantní důvody nepovažuje. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozhodnutí krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Stěžovatel výslovně uvádí, že uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. (*vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost*) a § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé*). Konkrétní skutečnosti jím uvedené lze ale zahrnout i pod důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

(nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení), domnívá se totiž, že mu měl být azyl podle § 12, resp. § 14 zákona o azylu udělen.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 22. 3. 2004 podal stěžovatel žádost o udělení azylu, kde uvedl, že na Ukrajině nemá kde bydlet, neboť v domě bydlí matka a bratr a on se tam již nevejde. Z protokolu o pohovoru k důvodům jeho žádosti vyplynulo, že odjel z Ukrajiny proto, že nemohl najít práci a navíc bydlel v jednopokojovém bytě spolu s bratrem a matkou. Žádné jiné potíže neměl a ničeho se v případě návratu do vlasti neobává. Žalovaný jeho žádost rozhodnutím ze dne 1. 4. 2005 zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť stěžovatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Proti tomu podal stěžovatel žalobu, kde namítal, že žalovaný pochybil, když neshledal důvody podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud však jeho žalobu zamítl.

Stěžovatel předně namítá, že je rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné a to proto, že soud nezrušil rozhodnutí žalovaného, které je podle stěžovatele rutinní, nevycházející z objektivně zjištěného stavu věci a rovněž nepřezkoumatelné. S touto námitkou však nemůže Nejvyšší správní soud souhlasit, neboť samotná skutečnost, že krajský soud rozhodnutí žalovaného nezruší, nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí nezakládá. Nejvyšší správní soud se k nepřezkoumatelnosti ve svých rozhodnutích vyjadřoval již dříve. Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost pak považoval zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikováno pod č. 244/2004). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů pak podle zdejšího soudu nemůže spočívat na dílčích nedostacích odůvodnění soudního rozhodnutí, ale naopak na nedostatku důvodů skutkových. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny (rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 58/2003 - 75). V daném případě rozsudek krajského soudu obsahuje všechny zákonem požadované náležitosti, soud rozhodnutí žalovaného řádně přezkoumal v mezích žalobních bodů, své závěry jasně vyložil a zdůvodnil, a jeho rozhodnutí není stíženo ani žádnou jinou vadou; nejedná se tak o rozhodnutí nepřezkoumatelné. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tak nemůže obstát.

Namítá-li dále stěžovatel, že i rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, opět mu nelze přisvědčit. Stěžovatel tuto námitku sice neuplatnil v řízení před krajským soudem, ale s ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002 - 35, publikováno pod č. 359/2004 Sb. NSS, se zdejší soud touto námitkou zabývat musí. V uvedeném rozsudku dospěl totiž k závěru, že nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí. K tomu, aby soud takový závěr učinil, není zapotřebí, aby žalobce nepřezkoumatelnost namítal; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž se žalobcovými námitkami musí věcně zabývat [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Pokud by tedy bylo rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, krajský soud by byl povinen je zrušit i bez toho, aby nepřezkoumatelnost stěžovatel v žalobě namítal. V daném případě tomu tak však nebylo,

neboť obecné a ničím nepodložené tvrzení o tom, že je správní rozhodnutí rutinní a nevycházející z objektivně zjištěného stavu věci, nemůže - i kdyby se ukázalo pravdivým - nepřezkoumatelnost rozhodnutí založit. Navíc jak vyplynulo ze správního spisu žalovaný řádně zjistil stav věci a stěžovatelovým případem se podrobně zabýval. Pokud pak jde o tvrzení, že žalovaný překročil meze správního uvážení, neboť nevzal v úvahu novelu zákona o pobytu cizinců účinnou do června 2001, tak se jedná o tvrzení příliš nekonkrétní; není z něho totiž vůbec zřejmé, jakým způsobem měla stěžovatelem zmíněná novela jeho případ ovlivnit ani jakým způsobem měl žalovaný meze správního uvážení překročit. Neupřesnil-li stěžovatel tuto svoji námitku ani k výzvě krajského soudu, nemůže se jí Nejvyšší správní soud pro její nekonkrétnost zabývat. Důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. tak rovněž nebyl shledán.

Domnívá-li se stěžovatel, že žalovaný pochybil, když mu azyl podle § 12 zákona o azylu neudělil, nemůže s ním ani tentokrát zdejší soud souhlasit. V daném případě byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta proto, že neuváděl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu [§ 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona]. Žalovaný tak byl toliko povinen zjistit, jaké skutečnosti stěžovatel jako důvody pro udělení azylu uvádí, a poté posoudit, zda mohou nasvědčovat pronásledování z některého důvodu uvedeného v § 12 zákona o azylu, což také řádně učinil. Zjistil totiž, že stěžovatel má na Ukrajině výhradně problémy ekonomického rázu (nemůže nalézt práci a nemůže si také dovolit vhodné bydlení). Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Z uvedeného je tak zřejmé, že stěžovatelem sdělené skutečnosti ani vzdáleně nenasvědčují možnému pronásledování z žádného z azylově relevantních důvodů a žalovaný pak zcela správně jeho žádost zamítl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 - 48, kde soud uvedl, že *neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona*]. Skutečnost, zda se stěžovatel při řešení těchto problémů na některou instituci na Ukrajině obrátil či nikoliv, pak na možné udělení azylu nemá žádný vliv. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak také neobstojí.

Pokud se stěžovatel domnívá, že mu měl být udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, jedná se o námitku, kterou neuplatnil v řízení před krajským soudem a Nejvyšší správní soud se jí tak v souladu s § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat.

Nad rámec uvedeného lze ale poukázat na nenárokový charakter humanitárního azylu. Soudu tedy nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je věcí oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů, věcně jen v tom směru, zda správní orgán nepřekročil meze stanovené zákonem. V posuzovaném případě však byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu a žalovaný tak vůbec nebyl povinen se důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu zabývat (navíc stěžovatel ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu neuváděl). Uvedený právní

závěr zaujal Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90.

Nejvyšší správní soud tedy neshledal naplnění žádného z uplatněných důvodů kasační stížnosti a kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. března 2006

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu